

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

TALEPAPIR

Dato: 9. november 2006
Kontor: Erhvervs- og Familie-
sammenføringskonto-
ret
J.nr.: 2006/4113-16
Sagsbeh.: TAD
Fil-navn: Talepapir

Talepapir

Titel Talepapir til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål I om redegørelse for regelgrundlaget og Udlændingesservices praksis for så vidt angår meddelelse af opholdstilladelse til udenlandske studerende og undervisere i landet, herunder adgangen til at medbringe børn og ægtefælle, sagsbehandlingstider generelt og set i forhold til tidspunktet for studiestart.

Anledning Samrådsspørgsmål I

Tid og sted Den 9. november 2006, kl. 14.00, i Folketingets udvalg for Videnskab og Teknologi

[Indledning]

Jeg er bekendt med baggrunden for samrådet, herunder rapporten om undersøgelse af Danmark som studieland og Teknologirådets høring i august 2006.

Jeg vil i dag redegøre for praksis for at give opholdstilladelse, dels til studerende og undervisere og dels til

deres medfølgende familiemedlemmer. Til slut vil jeg kort nævne det lovforslag til en reform på studieområdet, som jeg fremsatte i begyndelsen af oktober.

Men først vil jeg godt benytte lejligheden til at sige, at det indgår i regeringens globaliseringsstrategi fra april 2006, at flere dygtige udenlandske studerende skal her til landet. De højt kvalificerede udenlandske studerende bidrager positivt til studiemiljøet, de indgår i rekrutteringsgrundlaget for forskeruddannelser og de kan bidrage til at sikre danske virksomheder højt kvalificeret arbejdskraft. Derfor vil vi gerne tiltrække dem. Endvidere kan udenlandske studerende øge de danske studerendes indsigt i andre kulturer, og dermed gøre Danmark mere internationalt. Dette støtter jeg fuldt ud.

I 2001 blev der givet ca. 3.700 studietilladelser. Dette tal omfatter hele studieområdet, det vil sige både højskolerne, grund- og ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser. I 2005 var dette tal steget til ca. 6.800. Antallet af studietilladelser er således gået fra at være den mindste gruppe af sager i 2001 til at være den næststørste kategori i 2005. Først i 2005 er der kommet fokus på behovet for at kunne trække selvstændige statistiske oplysninger baserede på de enkelte uddannelsesformer. Jeg kan derfor ikke, for så vidt angår de videregående uddannelser, nærmere præcisere, hvordan udviklingen har været, men alene konkludere, at der er tale om en generel trend, hvor studietilladelser fylder mere.

En lempelig adgang til landet kan imidlertid misbruges, og det er derfor nødvendigt med kontrol på om-

rådet. Det medfører desværre, at sagsbehandlingstid ikke helt kan undgås.

[Afgrænsning]

Der er efter udlændingeloven mulighed for at give opholdstilladelse til studerende på videregående uddannelser, grund- og ungdomsuddannelser og på baggrund af et kursus på en folkehøjskole eller lignende.

Jeg vil i dag koncentrere mig om praksis for så vidt angår meddelelse af opholdstilladelse til de videregående uddannelser, da jeg formoder, at det er disse, som har udvalgets bevågenhed.

[Hvem]

Når jeg i dag taler om opholdstilladelse til udenlandske studerende, mener jeg studerende, der ikke er fra et EU-land, et EØS-land eller fra Schweiz.

[Retsgrundlaget for opholdstilladelse som studerende på en videregående uddannelse]

Opholdstilladelse som studerende på en videregående uddannelse er bl.a. betinget af, at den studerende er optaget på en videregående uddannelse ved en offentligt anerkendt uddannelsesinstitution. Opholdstilladelsen forudsætter, at enten et ministerium eller en uddannelsesinstitution har tilrettelagt, at udlænderen skal deltage i uddannelsen, eller at uddannelsen er et led i en videregående uddannelse, som udlænderen allerede har påbegyndt i hjemlandet.

Endvidere er den betinget af, at den studerendes forsørgelse er sikret. Det er således et krav, at den pågældende gennem egne midler, stipendium, studielån eller lignende er i stand til at dokumentere at være selvforsørgende under hele opholdet i Danmark.

Den studerende skal dokumentere, at den pågældende kan tale og forstå det sprog, som undervisningen gennemføres på. Det giver jo ingen mening, hvis man ikke kan følge med i undervisningen.

I globaliseringsstrategien er der lagt op til, at der skal fastsættes sprogkrav til udenlandske studerende.

Blandt andet skal udenlandske studerende, der optages på kandidat- og masteruddannelser, som udbydes på engelsk, kunne dokumentere kundskaber i engelsk svarende til mindst engelsk på B-niveau.

Udmøntningen af dette vil undervisningsministeren vende tilbage til senere på året.

Det er endvidere et krav, at den pågældende taler dansk, svensk, norsk, engelsk eller tysk på et rimeligt

niveau. Dette er for at sikre, at den pågældende har mulighed for at begå sig i samfundet.

Som noget nyt i år skal også de udenlandske studerende, som er optaget på en uddannelse under Rektorkollegiet, have betalt deres studieafgift inden de kan gives opholdstilladelse.

[Formodningsafslag]

Efter praksis gives der afslag på en ansøgning om opholdstilladelse som studerende, hvis der er en formodning for, at udlændingens intention ikke er at studere i Danmark.

Ved vurderingen heraf inddrages blandt andet oplysninger om ansøgerens uddannelsesmæssige baggrund, sprogkundskaber og eventuelt tidligere misbrug.

[Smidig sagsbehandling]

Udlændingesservice har etableret en særlig ordning, så den enkelte uddannelsesinstitution har mulighed for at få tilknyttet en kontaktperson, som herefter behandler alle ansøgninger om opholdstilladelse fra den pågældende institution.

Den enkelte uddannelsesinstitution har hermed mulighed for under behandlingen af ansøgningerne at være i løbende kontakt med Udlændingesservice, hvilket er med til at smidiggøre sagsbehandlingen.

Udlændingesservice har oplyst, at der har været positive tilbagemeldinger vedrørende ordningen.

[Sagsbehandlingstiden på studieområdet]

Jeg vil gerne fastslå, at det er et højt prioriteret mål for Udlændingesservice, at udenlandske studerende,

som skal på studieophold i Danmark, får deres opholdstilladelse til studiestart.

Jeg kan oplyse, at Udlændingesservice på studieområdet har et servicemål på 60 dage som den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ukomplicerede ansøgninger. Dette servicemål fremgår af portalen "nyidanmark".

Udlændingesservice har videre oplyst, at Udlændingesservice lever op til dette servicemål.

I de tre første kvartaler af 2006 har Udlændingesservice givet ca. 2000 tilladelser til udenlandske studerende på videregående uddannelser.

Som udgangspunkt har alle ansøgere, der i god tid har søgt om opholdstilladelse til universiteterne og

andre institutioner under Rektorkollegiet inden studiestart, dvs. 60 dage forud for semesterstart, og som har medsendt alle nødvendige oplysninger fra starten, fået deres sag færdigbehandlet inden studiestart.

Udlændingesservice har imidlertid oplyst, at ca. 100 førstegangsansøgninger, der hører under Rektorkollegiet, og hvor ansøgningerne er indgivet her i landet ikke nåede at blive færdigbehandlet inden studiestart, da Udlændingesservice på grund af den store sagsmængde valgte at prioritere ansøgninger indgivet fra udlandet.

Dette betyder, at de sidste af disse ca. 100 sager ifølge Udlændingesservice først vil være færdigbehandlet ultimo november 2006.

Herudover har Udlændingesservice oplyst, at ca. 50 sager vedrørende ansøgninger om opholdstilladelser

som studerende ved de videregående uddannelser, der hører under Rektorkollegiet, ikke kunne nå at blive færdigbehandlet inden studiestart, da de afventede yderligere oplysninger. Der kan for eksempel være tale om manglende dokumentation for, at studieafgiften er betalt, eller om at den pågældende er selvforsørgende.

Jeg vil gerne erkende, at det ikke er tilfredsstillende. Udlændingesservice må ikke blive den barriere, der afholder dygtige udenlandske studerende fra at vælge Danmark som studieland. Jeg er derfor parat til at se nærmere på, hvordan det kan gøres bedre, herunder se på et styrket samspil mellem de involverede myndigheder.

Dette er ligeledes i tråd med regeringens globaliseringsstrategi fra april 2006, hvor der er lagt op til, at

der for ansøgere uden for EU-landene og EØS-landene skal oprettes en ny kvote i optagelsessystemet for de uddannelser, der udbydes på engelsk. Svar på optagelse skal gives tidligere end i dag, således at ansøgerne blandt andet har tid til at få opholdstilladelse inden studiestart. Dette initiativ vil undervisningsministeren også vende tilbage til.

Jeg vil gerne understrege, at det er af yderste vigtighed, at Udlændingetjenesten fremover bliver gearret til at klare mængden af ansøgninger om opholdstilladelse fra udenlandske studerende, og det vil jeg som nævnt, snarest se nærmere på.

Jeg vil fremover sikre, at alle ansøgninger, der er oplyste, vil være færdigbehandlet inden studiestart, hvis ansøgningen indgives hurtigt efter, at der er kommet

svar på, om den pågældende er blevet optaget på uddannelsen.

[Udenlandske undervisere]

Udlændingesservice ikke har noget fast servicemål for sagsbehandlingen af ansøgninger om opholdstilladelser fra udenlandske undervisere, men generelt på erhvervsområdet er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 90 dage. Dette hænger blandt andet sammen med, at der skal ske høring af den relevante brancheorganisation, om hvorvidt der er tale om løn- og ansættelsesvilkår, der er sædvanlige efter danske forhold. Dette er nemlig en betingelse for, at der kan gives opholdstilladelse.

Endvidere er det en betingelse, at der er særlige undervisningsmæssige grunde til, at arbejdet skal udfø-

res af den pågældende udlænding, hvilket der også sker høring om.

[Medfølgende familie]

Der er efter udlændingeloven mulighed for at give opholdstilladelse under visse betingelser til medfølgende ægtefæller, faste samlevere og mindreårige hjemmeboende børn til studerende og undervisere.

Der stilles krav om, at hovedpersonen, dvs. den studerende eller underviseren, efter praksis kan få forlænget sin opholdstilladelse i op til tre år, som for øvrigt er nogle bestemmelser, som stammer tilbage fra før 1983.

Opholdstilladelse som medfølgende familie er endvidere bl.a. betinget af, at den studerende eller underviseren kan dokumentere, at vedkommende er i stand til

at forsørge de medfølgende familiemedlemmer, og at de medfølgende familiemedlemmer tager ophold på den studerendes eller underviserens bopæl.

Jeg kan herudover oplyse, at medfølgende familiemedlemmer til en udenlandsk studerende eller underviser har ret til at arbejde under deres ophold her i landet.

[Sagsbehandlingstid vedrørende medfølgende familiemedlemmer]

Udlændingesservice har oplyst, at sager vedrørende medfølgende familiemedlemmer behandles sideløbende med den studerendes eller underviserens ansøgning om opholdstilladelse. Det er således muligt for den studerede eller underviseren at få familien med til Danmark med det samme.

[Lovforslag nr. L 17 af 4. oktober 2006]

Jeg kan kort nævne et initiativ fra lovforslag nr. L 17 af 4. oktober 2006, hvor regeringen har taget en række nye tiltag på studieområdet, som vil smidiggøre sagsbehandlingen på området yderligere.

Ifølge den nuværende udlændingebekendtgørelse meddeles studerende på en videregående uddannelse opholdstilladelse her i landet for højst et år ad gangen med mulighed for at få opholdstilladelsen forlænget efter ansøgning. I lovforslaget ændres forlængelsespraksis, så opholdstilladelse som studerende gives for hele studieperioden allerede første gang. Dette er ressourcebesparende og vil gøre det mere attraktivt at ansøge om studieophold her i landet og vil således kunne bidrage til at tiltrække flere udenlandske studerende.

Dette er et forslag som også Rektorkollegiet har støttet op omkring.